

Орієнтовне календарно-тематичне
планування

УКРАЇНСЬКА МОВА

До підручника Н. Кравцової та ін.
за програмою О. Савченко

I та II семестри

3

Видавництво

™

«Підручники
і посібники»

Орієнтовне календарно-тематичне планування
з української мови для 3 класу

(3,5 год на тиждень)

за підручником
Кравцової Н., Придаток О., Романової В.
«Українська мова та читання. 3 клас.
У 2-х частинах. Частина 1»

Частина 1			
Звуки і букви. Алфавіт. Наголос			
1.	Вступний урок. Привітання. Повторення вивченого у 1–2 класах.		
2.	Апостроф.		
3.	Правильна вимова слів зі звуком [г].		
4.	Правильна вимова слів зі звуками [Дз], [Дз'], [Дж].		
5.	Правильна вимова слів із подовженими приголосними звуками.		
6.	Алфавіт. Розташування слів (7–9) за алфавітом, орієнтуючись на першу і другу літери.		
7.	Урок розвитку зв'язного мовлення. Усний переказ за планом. Акваріум. Вимова і правопис слова <i>акваріум</i> .		
8.	Використання алфавіту під час роботи з навчальними словниками. Вимова і правопис слів <i>асфальт</i> , <i>апельсин</i> .		
9.	Підсумковий урок за темою «Звуки і букви. Алфавіт. Наголос».		
10.	Діагностична робота.		

Слово. Значення слова			
11.	Розпізнавання найуживаніших багатозначних слів, пояснення їх різних значень.		
12.	Пряме і переносне значення слів.		
13.	Синоніми. Добір до поданого слова 1–2 найуживаніших синонімів. Вимова і правопис слова <i>приятний</i> .		
14.	Урок розвитку зв'язного мовлення. Складання казки за початком, сюжетними малюнками і планом. Вимова і правопис слова <i>велосипед</i> .		
15.	Антоніми. Добір до поданого слова 1–2 найуживаніших антонімів.		
16.	Роль синонімів, антонімів, багатозначних слів у тексті. Вимова і правопис слова <i>вогнище</i> .		
17.	Діагностична робота.		
Дослідження будови слова			
18.	Форми слова. Закінчення.		
19.	Визначення закінчення у слові. Нульове закінчення.		
20.	Основа слова.		
21.	Урок розвитку зв'язного мовлення. Складання твору-опису на основі власних спостережень «Айстра». Вимова і правопис слова <i>айстра</i> .		
22.	Корінь. Роль кореня.		
23.	Визначення кореня в споріднених словах. Вимова і правопис слова <i>фермер</i> .		
24.	Розрізнення спільнокореневих слів і форм того самого слова. Вимова і правопис слова <i>кишеня</i> .		
25.	Слова з ненаголошеними голосними [е], [и] в корені.		
26.	Слова з ненаголошеними голосними [е], [и] в корені, які перевіряються наголосом. Дослідження орфограм, пов'язаних з будовою слова.		
27.	Слова з ненаголошеними голосними [е], [и] в корені, які перевіряються наголосом.		
28.	Урок розвитку зв'язного мовлення. Складання розповіді за планом. Вимова і правопис слова <i>електрика</i> .		
29.	Користування орфографічним словником для перевірки написання слів з ненаголошеними [е], [и], що не перевіряються наголосом. Вимова і правопис слів <i>депутат, президент</i> .		
30.	Дзвінки приголосні звуки в кінці слова і складу перед глухим.		
31.	Підсумковий урок за темою «Корінь слова»		

32.	Діагностична робота.		
33.	Префікс. Словотворча роль префіксів.		
34.	Словотворчі вправи з використанням префіксів.		
35.	Урок розвитку зв'язного мовлення. Складання твору за серією малюнків та кінцівкою. Вимова і правопис слів <i>милосердний, вдячний</i> .		
36.	Слова з префіксами <i>роз-, без-</i> . Вимова і правопис слова <i>директор</i> .		
37.	Перенос слів з префіксами <i>роз-, без-</i> . Вимова і правопис слова <i>апетит</i> .		
38.	Слова з префіксами <i>з- (с-)</i> .		
39.	Слова з префіксами <i>роз-, без-, з-, с-</i> . Вимова і правопис слова <i>коридор</i> .		
40.	Суфікс. Роль суфікса. Вимова і правопис слова <i>очерет</i> .		
41.	Спостереження за роллю суфіксів на прикладі спільнокореневих слів.		
42.	Урок розвитку зв'язного мовлення. Складання твору за заголовком та опорними словами. Вимова і правопис слова <i>гармонія</i> .		
43.	Творення слів з найуживанішими суфіксами. Вимова і правопис слова <i>черешня</i> .		
44.	Діагностична робота.		
Досліджуємо частини мови. Іменник			
45.	Формування поняття про іменник.		
46.	Іменники — назви істот і неістот.		
47.	Іменники, які називають опредмечені дії. Вимова і правопис слова <i>внесок</i> .		
48.	Іменники, які називають опредмечені ознаки.		
49.	Урок розвитку зв'язного мовлення. Письмовий твір з елементами характеристики. Вимова і правопис слова <i>колектив</i> .		
50.	Власні та загальні іменники.		
51.	Власні та загальні іменники.		
52.	Змінювання іменників за числами.		
53.	Рід іменників.		
54.	Підсумковий урок за темою «Іменник». Вимова і правопис слова <i>тривога</i> .		
55.	Діагностична робота.		
56.	Урок розвитку зв'язного мовлення. Карнавал. Створення простих медіапродуктів (запрошення).		

Досліджуємо прикметники			
57.	Формування поняття про прикметники.		
58.	Роль прикметників у мовленні. Зв'язок прикметників з іменниками.		
59.	Побудова словосполучень прикметників з іменниками.		
60.	Граматичний зв'язок прикметників з іменниками за допомогою питань.		
61.	Змінювання прикметників за родами та числами (словосполучення «іменник + прикметник»).		
62.	Змінювання прикметників за родами (словосполучення «іменник + прикметник»). Вимова і правопис слова <i>пиріг</i> .		
63.	Урок розвитку зв'язного мовлення. Переказ тексту за планом.		
64.	Розпізнавання граматичної форми прикметників за родовим закінченням, поставленим питанням, та іменником, з яким він зв'язаний. Вимова і правопис слова <i>горизонт</i> .		
65.	Прикметники-синоніми та прикметники-антоніми.		
66.	Узагальнення вивченого про прикметник.		
67.	Діагностична робота.		
Досліджуємо числівники			
68.	Формування поняття про числівник.		
69.	Вимова і запис числівників, які використовують для запису дати в зошиті. Вимова і правопис слів <i>сантиметр, дециметр</i> .		
70.	Урок розвитку зв'язного мовлення. Складання правил безпечної поведінки на вокзалі. Вимова і правопис слова <i>вокзал</i> .		
71.	Правильне читання числових виразів.		
72.	Підсумковий урок за темою «Числівник». Вимова і правопис слів <i>хвилина, секунда</i> .		
73.	Діагностична робота.		
Досліджуємо дієслова			
74.	Формування поняття про дієслово.		
75.	Роль дієслів у мовленні.		
76.	Часові форми дієслів.		
77.	Урок розвитку зв'язного мовлення. Вимова і написання слова <i>криниця</i> .		

78.	Змінювання дієслів за часами. Вимова і правопис слова <i>гриміти</i> .		
79.	Правопис <i>не</i> з дієсловами.		
80.	Доречне вживання дієслів-синонімів у власних висловленнях.		
81.	Доречне вживання дієслів-антонімів у власних висловленнях.		
82.	Доречне вживання дієслів з прямим і переносним значенням у власних висловленнях.		
83.	Підсумковий урок за темою «Дієслово». Вимова і правопис слова <i>кипіти</i> .		
84.	Урок розвитку зв'язного мовлення. Створення власного висловлювання на основі життєвого досвіду та спостережень. Вимова і правопис слова <i>абрикос</i> .		
85.	Діагностична робота.		
Досліджуємо речення			
86.	Повторення вивченого про речення.		
87.	Речення, різні за метою висловлювання та вираженням почуттів. Розповідні, питальні, спонукальні речення.		
88.	Речення, різні за інтонацією (окличні і неокличні).		
89.	Звертання. Речення зі звертанням. Використання кличного відмінка під час звертань.		
90.	Головні члени речення (підмет і присудок).		
91.	Урок розвитку зв'язного мовлення. Складання казки за малюнковим планом та кінцівкою.		
92.	Визначення в реченні другорядних членів речення (без поділу на види).		
93.	Граматичні зв'язки між словами у простому реченні за допомогою питань.		
94.	Зв'язок між головним і залежним словом у словосполученні.		
95.	Словосполучення в групі підмета і групі присудка.		
96.	Побудова різних видів простих речень.		
97.	Узагальнення знань про речення.		
98.	Урок розвитку зв'язного мовлення. Складання переказу за опорними словами. Вимова і правопис слова <i>космонавт</i> .		
99.	Діагностична робота.		

Досліджуємо текст

100.	Повторення відомостей про текст.		
101.	Будова тексту. Тема і мета тексту.		
102.	Текст-розповідь та текст-опис.		
103.	Текст-міркування.		
104.	Текст-есе.		
105.	Урок розвитку зв'язного мовлення. Навчальний переказ. Вимова і правопис слова <i>адреса</i> .		
106.	Спостереження за найголовнішими ознаками художніх текстів. Тема і мета художніх текстів.		
107.	Спостереження за найголовнішими ознаками науково-популярних текстів. Тема і мета науково-популярних текстів.		
108.	Спостереження за найголовнішими ознаками ділових текстів. Тема і мета ділових текстів.		
109.	Узагальнення відомостей про текст.		
110.	План тексту. Абзаци в оформленні текстів на письмі. Заголовок відповідно до теми тексту.		
111.	Зв'язок речень у тексті за допомогою займенників, прислівників, близьких за значенням слів.		
112.	Урок розвитку зв'язного мовлення.		
113.	Підсумковий урок за темою «Текст».		
114.	Повторення. Звуки і букви. Алфавіт. Наголос. Слово. Значення слова.		
115.	Розвиток зв'язного мовлення.		
116.	Повторення. Будова слова.		
117.	Повторення. Будова слова.		
118.	Діагностична робота.		
119.	Урок розвитку зв'язного мовлення.		
120.	Повторення. Частини мови.		
121.	Повторення. Речення, текст.		
122.	Підсумковий урок за рік.		

Орієнтовне календарно-тематичне планування з літературного читання

(3,5 години на тиждень)

Частина 2		
№ з/п	Тема уроку	Дата
Осінь наша, осінь — неба ясна просинь У школу ідемо у радісний час		
1.	Вступ. Ознайомлення з підручником. Леся Храплива-Щур «У школу». Робота над виразністю читання.	
2.	Прислів'я. Зоряна Живка «Один день з життя вчительки». Читання в особах.	
3.	Зоряна Живка «Один день з життя вчительки». Передбачення змісту частини оповідання за заголовком. Складання діалогу «Навчання — це важливо».	
4.	Василь Сухомлинський «Аби швидше почути дзвоник». Складання порад персонажу твору.	
5.	Вадим Скомаровський «Вірний друг». Добір інших заголовків до твору. Порівняння творів на одну тему, різних за жанрами. Ознайомлення з алгоритмом порівняння.	
6.	Еліна Заржицька «Як черепаха Наталка до школи збиралася». Оцінка вчинків персонажа.	
7.	Еліна Заржицька «Як черепаха Наталка до школи збиралася». Театралізація уривків твору.	
8.	Урок позакласного читання на тему «У школу ідемо у радісний час».	
9.	Поняття про акровірш. Дмитро Білоус «Світлий храм», Наталія Внукова «Навчання», «Рідна мова». Порівняння акровірша і загадки.	
Розмаїттям кольоровим прикрашає осінь край		
10.	Катерина Перелісна «Осінь». Ігор Січовик «За-	

	гадка». Добір слів – назв ознак, слів з ніжно-пестливим значенням.	
11-12.	За Михайлом Слабошпицьким «За порогом осені». Складання плану тексту.	
13.	Ліна Костенко «Білочка». Складання висловлювання за змістом прочитаного.	
14.	Урок позакласного читання на тему «Розмаїттям кольоровим прикрашає осінь край».	
Матінко Покрово, накрій нашу хату теплом		
15.	Микола Верещака «Калина», Дмитро Добровольський «Червона калина» (репродукція). Порівняння вірша з репродукцією картини.	
16-17.	14 жовтня – свята Покрова (з вільних інтернет-джерел). Дослідження медіа «Історія свята Покрови Пресвятої Богородиці». Народні прикмети.	
18.	Підсумок за розділом «Осінь наша, осінь, неба ясна просинь».	
Наша слава — Українська держава Вивчай історичне минуле		
19.	Яна Яковенко «Про козаків». Дослідження медіа «Козаки Поділля». Визначення настрою твору.	
20.	Поняття про легенду. Народна легенда «Про козака Щербія».	
21.	Урок позакласного читання на тему «Українські легенди та перекази».	
22.	Передбачення подій у творі за заголовком. За Лесею Храпливою-Щур «Вишивані квіти». Порівняння рис характеру персонажів.	
23.	Наталка Поклад «Рідний край». Прислів'я про Україну. Добір прислів'їв з вільних інтернет-джерел.	
Українці, що підкорили світ		
24.	Петро Осадчук «Попід гору в'ється річка». Робота з таблицею.	
25.	З вільних інтернет-джерел «Леонід Каденюк».	

	Порівняння вірша і статті. Прислів'я народів світу.	
26-27.	Анатолій Житкевич «Я слухаю — співає Соломія». З вільних інтернет-джерел «Соломія Крушельницька — гордість України». Дослідження медіа «Соломія Крушельницька — найвидатніша співачка світу. Робота з таблицями.	
28.	Урок позакласного читання на тему «З життя видатних українців».	
29-30.	Галина Терещук «Біатлон – це те, що я дуже люблю». Дослідження «Відомі українські спортсмени». Розвиток діалогічного мовлення «Інтерв'ю зі спортсменом».	
31-32.	Христина Мельник «Марія Приймаченко». Марія Приймаченко «Галочка лігає» (репродукція). Дослідження медіа «Добрі звірі Марії Приймаченко»	
<i>Мандруємо Україною</i>		
33-34.	Ганна Чубач «Моя країна — Україна». Створення лепбука «Неймовірна Україна».	
35.	Урок позакласного читання на тему «Україна неймовірна».	
36-37.	З вільних інтернет-джерел «Сім чудес України», «Кам'янець», «Дендропарк «Софіївка»». Добір матеріалу для лепбука.	
38.	З вільних інтернет-джерел «Дивовижне поряд». Написання листа-пропозиції до органів місцевого самоврядування щодо створення пам'ятника.	
39.	Підсумок за розділом «Наша слава — Українська держава».	
<i>Оповідання про дітей</i>		
40.	Поняття про оповідання. Ольга Лапушена «Мій улюблений пес Бруно». Переказ оповідання близько до тексту.	
41.	Урок позакласного читання на тему «Життя та	

	пригоди твоїх ровесників».	
42.	Йон Друце «Сестра». Переказ оповідання близько до тексту.	
43.	Анатолій Дрофань «Кривенька качечка». Складання порад щодо ставлення до осіб з інвалідністю.	
44.	Віктор Васильчук «Казка про Паркер і Ляпку». Складання порад для персонажа оповідання. Стислий переказ тексту.	
45.	Наталія Клевцова «Арбітр». Складання пропозицій щодо проектів спортивних майданчиків.	
46-47.	Поняття про повість. За Всеволодом Нестайком «Їдемо на «Бережок!»» Характеристика головного героя за алгоритмом.	
48.	Урок позакласного читання на тему «Оповідання та повісті українських письменників».	
49.	Підсумок за розділом «Оповідання про дітей».	
Кожне відкриття — це чись захоплення		
50.	З вільних інтернет-джерел «Історія першої парасольки». Тестування.	
51.	За Інною Жук «Хто вигадав LEGO?». Дослідження медіа «Виробництво LEGO». Робота з таблицею.	
52.	З вільних інтернет-джерел «Автомобільні склоочисники». Складання розповіді про своє захоплення.	
53.	Підсумок за розділом «Кожне відкриття – це чись захоплення».	
До казки приказка годиться <i>Українські народні казки</i>		
54.	Українська народна казка «Як пан гавкав на старого пня». Робота з алгоритмом опрацювання казки.	
55.	Урок позакласного читання на тему «Українські народні казки».	

56.	Українська народна казка «Про дівчину-сопілку». Порівняння казок.	
57.	Українська народна казка «Іван-побиван». Дослідження медіа. Характеристика персонажа за алгоритмом.	
<i>Казки народів світу</i>		
58.	Індійська народна казка «Чому кажани не з'являються вдень». Дослідження медіа. Добір заголовків до казки.	
59.	Литовська народна казка «Королева-лебіка». Ознайомлення з алгоритмом підготовки до виразного читання казки.	
60-61.	Японська народна казка «Як собака перетворився на чайник». Поділ казки на частини. Добір заголовків.	
<i>Літературні казки українських і зарубіжних письменників</i>		
62.	Урок позакласного читання на тему «Літературні казки».	
63.	Ольга Дігтяр «Сон жовтого таксі». Створення медіапродукту (афіші-реклами).	
64.	Ірина Мацко «Агентство добрих ведмежих послуг». Робота над проектом «Агентство розваг». Створення оголошення, рекламного плакату, візиток. Тестування.	
65.	Дональд Біссет «Пінгвіня Джо та черепашка Джейн». Дослідження медіа. Складання розповіді від імені персонажа.	
66.	Підсумок за розділом «До казки приказка годиться».	
<i>Давня і сучасна байка. П'єси</i>		
67.	Поняття про байку. Леонід Глібов «Чиж та Голуб». Дослідження медіа. Ознайомлення з алгоритмом «Як аналізувати байку». Вивчення байки напам'ять.	

68.	Езоп «Риба з сопілкою». Аналіз байки. Інсценізація байки.	
69.	Урок позакласного читання на тему «Давня і сучасна байка».	
70.	Петро Ребро «Віслук і Журавель». Аналіз байки. Складання порад для персонажа байки.	
71-72.	Поняття про п'єсу. Юлія Хандожинська «Подаруй книгу бібліотеці». Складання плану п'єси. Розігрування п'єси.	
73.	Володимир Нагорняк «Урок виховання». Розігрування п'єси.	
74.	Підсумок за розділом «Давня і сучасна байка. П'єси».	
Поезія — це завжди неповторність <i>Поетичне намисто</i>		
75.	Ознаки поетичних творів. Сашко Дерманський «Чесне слово!». Ознайомлення з алгоритмом різного читання поетичного твору.	
76.	Урок позакласного читання на тему «Українські поети дітям».	
77.	Катерина Міхаліцина «Гусинь-фантазерка». Дослідження медіа. Настрій вірша.	
78.	Колискові пісні. Алла Мігай «Тане вечір, ніч близенько» (дослідження медіа). Олександр Олесь «Над колискою». Складання списку колискових пісень.	
79.	Олена Пчілка «Тямущий котик». Складання висловлювання за змістом прочитаного.	
80.	Дослідження медіа «Весняні квіти». Олена Пчілка «Весняні квіти». Визначення настрою вірша. Катерина Білокур «Квіти» (репродукція).	
81.	Дослідження медіа «Леся Українка». Леся Українка «Вишеньки». Словесне малювання за прочитаним.	
<i>Шевченкове слово в віках не старіє</i>		

82.	Дослідження медіа «Дитячими шляхами Тараса Шевченка». Українська народна казка Поділля «Про Тараса Шевченка». Співставлення казки з біографічними даними. Складання плану казки.	
83.	Урок позакласного читання на тему «Тарас Шевченко».	
84.	Леся Храплива-Щур «Портрет Тараса Шевченка». Олег Шупляк «Кобзар» (репродукція)	
85.	Тарас Шевченко «Тополя». Дослідження медіа. Складання хмари слів. Тестування. Вивчення вірша напам'ять.	
86.	Підсумок за розділом «Поезія — це завжди неповторність».	
Зеленим променем весна повідмикала води <i>Весна днем красна</i>		
87.	Дослідження медіа «Відеозвернення Анатолія Качана». Анатолій Качан «Зелений промінь». Образні висловлювання.	
88.	Леся Вознюк «Весняний дощик». Настрій вірша.	
89.	Михайло Слабошпицький «Їхній сад». Поділ оповідання на частини. Складання плану.	
90.	Михайло Слабошпицький «Їхній сад» (продовження). Дослідження «Яка користь від дерев?» Складання розповіді «Чому потрібно садити дерева».	
91.	Урок позакласного читання на тему «Весна, весна-весняночка».	
92-93.	Наталія Дев'ятко «Стара яблуня». Визначення рис характеру персонажа. Читання в особах уривка оповідання.	
94.	Борис Грінченко «Весна іде!». Складання «хмари» слів на тему «Весна».	
Великдень на гостину просить		
95.	Дослідження медіа «Цікаві факти про Великдень». Віра Ворскло «Христос воскрес!». Скла-	

	дання розповіді за заданою темою. Добір матеріалів для створення лепбука «Великдень».	
96.	Дослідження медіа «Цвінуть гіацинти у парку». За Ніною Наркевич «Лесина квітка». Читання в особах.	
97.	Урок позакласного читання на тему «Дороге яєчко - до Великого дня».	
98-99.	Дослідження медіа «Веснянки». Зірка Мензатюк «Молоданчик». Поділ тексту на частини. Складання плану. Переказ тексту за складеним планом.	
100.	Дослідження медіа «Як написати писанку». Леонід Полтава «Найкраща писанка». Визначення головної думки тексту.	
101.	Леся Вознюк «Тріумф життя». Настрій вірша. Проведення досліджень на вибір учнів.	
102.	Підсумок за розділом «Зеленим променем весна повідмикала води».	
Найдорожче, що ми маєм, — це дружна і міцна сім'я.		
103.	Галина Удовиченко «Рідний дім». Складання висловлювання за змістом прочитаного.	
104.	Урок позакласного читання на тему «В сім'ю, де лад, щастя дорогу не забуває».	
105.	Майя Фролова «Щасливий день». Складання порад. Створення колективної листівки-привітання.	
106.	Михайло Слабошпицький «Васильків портрет». Аналіз рис характеру персонажа. Робота з таблицею.	
107-108.	За Валентиною Вздольською «Потяги». Поділ оповідання на частини. Складання плану.	
109.	Олена Полянська «Лічилка». Дослідження «Лічилки, які знають мої батьки».	
110.	Дослідження медіа «Літо». Анатолій Костецький «Справи літа». Визначення настрою вірша.	

111.	Урок позакласного читання на тему «Літо – прекрасна пора».	
112.	За Миколою Стеблиною «Дороги в літо». Визначення зміни настрою персонажа оповідання.	
113.	Олександра Шумська «Літо-літечко». Складання звернення до літніх місяців.	
114-115.	За Астрід Діндгрєн «Пєппі оселяється у вїллі «Хованка»». Характеристика головго персонажа. Створення ескїзу сторїнки (профїлю) головної героїні або її друзїв у соціальній мережі.	
116.	Підсумок за розділом «Найдорожче, що ми маєм, — це дружна і мїцна сїм'я»	
117.	Підсумковий урок за рік.	
	*Дїагностичні роботи проводяться на розсуд вчителя: читання вголос; читання мовчки; аудїювання; переказ.	